

WYROK ZAOCZNY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 23-04-2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Agnieszka Mękal

Protokolant:Paulina Zwolak

po rozpoznaniu w dniu 23-04-2013 r. w we W.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o.

przeciwko R. B.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 305,94 zł (trzysta pięć złotych i dziewięćdziesiąt cztery grosze) wraz z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od dnia 6 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 77,65 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

IV. wyrokowi w pkt I i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt: I C upr 39/13

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 6 grudnia 2012 r. strona powodowa (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego R. B. kwoty 894,24 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu powyższych żądań wskazano, że pozwany w dniu 15 marca 2012 r. zawarł z poprzednikiem prawnym spółki powodowej (...)S.A. we W.umowę pożyczki kwoty 250 zł, która została wpłacona na rachunek bankowy pozwanego w dniu 16 marca 2012 r. (...) sp. z o.o.we W.pozwany, pomimo wielokrotnych upomnień, nie dokonał zwrotu pożyczonej kwoty wraz z odsetkami, opłatą przygotowawczą oraz opłatami manipulacyjnymi, w tym kosztami zabezpieczenia spłaty pożyczki określonymi w tabeli opłat i prowizji, a która to kwota w całości miała zostać spłacona do dnia 15 kwietnia 2012 r. W dniu 28 września 2012 r. pożyczkodawca zawarł ze stroną powodową umowę przelewu wierzytelności z w/w umowy.

Na kwotę dochodzoną pozwem składały się kwoty:

- 250 zł tytułem należności głównej;

- 76,07 zł tytułem kosztu poręczenia;

- 4,93 zł tytułem kosztu odsetek;

- 62,10 zł tytułem kosztu administrowania pożyczką;
- 42,01 zł tytułem karnych odsetek
- 459,13 zł tytułem kosztów windykacji.

Pozwany R. B. nie ustosunkował się do żądania pozwu. Pomimo prawidłowego zawiadomienia o terminie rozprawy nie złożył on także żadnych wyjaśnień ani nie żądał przeprowadzenia rozprawy podczas swojej nieobecności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Pozwany R. B. w dniu 15 marca 2012 r. zawarł z K..pl S.A. we W. umowę pożyczki kwoty 250 zł. Oprocentowanie pożyczki zastrzeżono w wysokości 24%, tj. czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, termin spłaty pożyczki określono na dzień 23 maja 2012 r. Ponadto zastrzeżono opłatę przygotowawczą wynoszącą 5% kwoty pożyczki netto oraz karne odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, naliczane od pierwszego dnia po terminie wymagalności pożyczki, opłaty dodatkowe za administrowanie należnością – pobierane przez pierwsze 30 dni od upłynięcia terminu wymagalności pożyczki, w wysokości 2,70 zł za dzień opóźnienia, opłaty za sms przypominający o spłacie pożyczki przy czym koszt smsa miał wynosić 20 zł, a sms miał być wysyłany każdorazowo dzień po terminie wymagalności pożyczki i później co 7 dni. Ponadto zastrzeżono opłaty za e-mail przypominający o spłacie pożyczki: koszt jednego e-maila określono na 20 zł, przy czym był on wysyłany dzień po terminie wymagalności pożyczki i później co 7 dni, jak i opłaty za monit listem przypominający o spłacie pożyczki – jego koszt miał wynosić 100 zł i był wysyłany jeden raz po upływie 14 dni od upływu terminu wymagalności pożyczki. Koszt poręczenia przez podmiot wskazany przez pożyczkodawcę został ustalony w wysokości 14,2% + 1,013 punktu procentowego za każdy kolejny dodatkowy dzień – powyżej 15 dni pożyczki.

Dowód: umowa pożyczki z załącznikami – k. 10-16.

W dniu 16 marca 2012 r. (...) S.A. tytułem umowy pożyczki przelała na konto pozwanego kwotę 250 zł.

Dowód: historia rachunku – k. 17.

Do pozwanego wysłano dwa e-maile oraz list polecony, za który zapłacono 3,75 zł.

Dowody: wydruki e-maili – k. 18-21; wyciąg z pocztowej książki nadawczej – k. 22.

W dniu 28 września 2012 r. (...)S.A. we W.zawarła ze stroną powodową (...) sp. z o.o.we W.umowę przelewu wierzytelności, w tym wynikających z umowy pożyczki zawartej z R. B.a wskazanej zgodnie z treścią umowy cesji w przesłanej przez cedenta korespondencji elektronicznej.

Dowód: umowa przelewu wierzytelności wraz załącznikiem – k.23-25.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w części zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie strona powodowa (...) sp. z o.o.z siedzibą we W.domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego R. B.kwot wynikających z pożyczki zaciągniętej przez pozwanego u jej poprzednika prawnego - (...)S.A. we W..

Zważając na okoliczność, iż pozwany należycie zawiadomiony o terminie rozprawy nie złożył żadnych wyjaśnień ani nie żądał przeprowadzenia rozprawy podczas jego nieobecności Sąd w niniejszej sprawie orzekł wyrokiem zaocznym. Rozstrzygnięcie takie oparto na treści art. 339 § 1 k.p.c., zgodnie z którym wyrok taki można wydać w sytuacji gdy pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych

przyczoonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przyczocone w celu obejścia prawa art. 339 § 2 k.p.c.

Zawarcie przez strony w dniu 15 marca 2012 r. wskazanej umowy pożyczki, obejmującej kwotę 250 zł netto zostało wykazane przedłożonymi przez stronę dowodami, w szczególności wydrukami z systemu teleinformatycznego jak i potwierdzeniem wykonania przelewu środków pieniężnych objętych umową pożyczki na konto bankowe pozwanego. Dokonanie w dniu 28 września 2012 r. cesji spornej wierzytelności zostało wykazane przez stronę powodową stosownymi dokumentami, w szczególności umową przelewu wierzytelności oraz wydrukiem zgodnego z jej treścią zawiadomienia, dokonanego drogą listu elektronicznego i zawierającym dane identyfikujące pozwanego.

Wątpliwości Sądu w sprawie wzbudziła wysokość kosztów, których strona powodowa domagała się w związku z nienależytym wykonaniem umowy pożyczki przez pożyczkobiorcę. Koszty te przekraczały bowiem kwotę udzielonego kapitału.

Sąd zważył, że zgodnie z art. 483 § 1 k.c., w przypadku nienależytego wykonania zobowiązania pieniężnego wykluczone jest zastrzeżenie kary umownej, która miałaby charakter odszkodowawczy. Jak wskazuje doktryna (m. in. Marcin Lemkowski „Odsetki cywilnoprawne”, wyd. Wolter Kluwer Polska, Warszawa 2007, str. 95 i n.) funkcję odszkodowawczą pełnią bowiem w przypadku tego rodzaju zobowiązania odsetki za opóźnienie zastrzeżone na podstawie art. 481 § 1 k.c., których wysokość jest limitowana treścią przepisu art. 359 § 2¹ k.c., który wprowadza maksymalną wysokość odsetek wynikających z czynności prawnych. Ustawowe określenie odsetek maksymalnych pełni funkcję limitującą wysokość wynagrodzenia należnego pożyczkodawcy w związku z udzieleniem pożyczki. Tym samym ustawodawca wyklucza obciążanie pożyczkobiorcy jakimikolwiek zryczałtowanym odszkodowaniem przekraczającym kwotę odsetek maksymalnych liczonych od wymagalnego zadłużenia, wynikającego z dokonanej z pożyczkodawcą czynności prawnej.

W niniejszej sprawie (...) S.A. we W.w umowie pożyczki z dnia 15 marca 2012 r. zastrzegła maksymalne odsetki karne na wypadek nienależytego wykonania zobowiązania - niezwrócenia pożyczki w terminie. Odsetki te mają charakter odszkodowawczy i mają na celu zabezpieczenie interesu pożyczkodawcy. Zadaniem Sądu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy koszty wskazane w pozwie zostały faktycznie poniesione przez poprzednika prawnego spółki powodowej, czy też ich zastrzeżenie zmierzało do obejścia ustawowego zakazu z zawartego w przyczoconych wyżej artykułach art. 483 § 1 kc i 359 § 2¹ k.c. Analiza wysokości kosztów wskazanych przez (...) sp. z o.o.z siedzibą we W.jak i czynności nimi objętymi wskazuje, iż kwoty te pozostawały rażąco wygórowanymi.

W ocenie Sądu brak było jakichkolwiek dowodów, że koszty wskazane przez stronę powodową miały jakiegokolwiek ekonomiczne powiązanie z kosztami rzeczywiście poniesionymi. Pożyczkodawca zastrzegł na swoją rzecz enigmatycznie określone świadczenie określone jako koszt administrowania pożyczką. Koszt ten nie znajduje żadnego uzasadnienia, nie sposób bowiem przyjąć, że pożyczkodawca musiał „administrować” pożyczką, cokolwiek tak sformułowane określenie miałoby znaczyć. Celem codziennego administrowania pożyczką, udzielający jej musiałby wykonywać jakieś niesprecyzowane w pozwie ani też w umowie czynności faktyczne z nią związane, a co w ocenie Sądu pozostaje bardziej niż wątpliwe. W samej umowie pojęcie „administrowania” nie zostało w żaden sposób wyjaśnione. Zastrzeżenie kosztów administrowania pożyczką, jako kosztów stanowiących dodatkowe wynagrodzenie przekraczające wraz z oprocentowaniem wysokość odsetek maksymalnych pozostaje niedozwolone. Zastrzeżenia wzbudzał również wskazany w umowie i załączonej do niej tabeli opłat koszt wysyłania sms-ów, e-maili oraz listu poleconego. Przedmiotowe czynności zostały wycenione odpowiednio na 20 zł, 20 zł, 100 zł. i został ustalone w oderwaniu od realiów ekonomicznych. Aktualnie rynkowy koszt wysłania sms-a pojedynczej wiadomości sms waha się w granicach kilku - kilkunastu groszy, a w wielu przypadkach jest on wręcz darmowy, natomiast koszt przesłania wiadomości e#mail drogą poczty elektronicznej pozostaje w zasadzie zerowy, a koszt wysłania poleconej przesyłki listowej, jak wynika z przedłożonego przez stronę odpisu z pocztowej książki nadawczej wyniósł 3,75 zł. Określenie kilkudziesięciokrotnie większych stawek w ocenie Sądu stanowi kolejną próbę osiągnięcia dodatkowego wynagrodzenia lub odszkodowania przekraczającego wysokość zastrzeżonych odsetek. Nie sposób jednakże zaprzeczyć, że pewne czynności przygotowawcze związane z opracowaniem i późniejszym wysłaniem

wiadomości sms, listów tradycyjnych czy też elektronicznych musiały zostać wykonane. Sąd, uwzględniając przeciętny koszt wysłania takich wiadomości oraz czas niezbędny na ich wysłanie (z zastrzeżeniem, iż niewątpliwie pożyczkodawca posługiwał się stosownymi wzorami, ograniczającymi do minimum dodatkowy nakład pracy pożyczkodawcy) związany z konkretną umową czynił minimalnym) określił, że wysokość opłat za wysłanie jednego listu elektronicznego nie mogła przekroczyć 1 zł, a wysokość opłaty za wysłanie listu poleconego kwoty 5 zł.

Zgodnie z treścią art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Sąd, zważając na brzmienie powyższego przepisu uznał za nieważne jako sprzeczne z treścią art. 483 § 1 kc i 359 § 2¹ kc. wprowadzenie do stosunku zobowiązaniowego klauzul zastrzegających wyższą wysokość opłat za wysłanie wiadomości, a także klauzuli w przedmiocie opłat za administrowanie należnością .

Odnośnie kosztu poręczenia, Sąd uznał natomiast, że koszt ten nie został udowodniony. Został on obliczony w sposób zryczałtowany, pomimo że w sprawie w żaden sposób nie udowodniono, że jakiegokolwiek poręczenie przedmiotowej pożyczki zostało udzielone, a także, że poręczyciel miał zagwarantowane wynagrodzenie za udzielenie poręczenia proporcjonalne do wysokości pożyczki udzielonej pozwanemu.

Zważając na powyższe, Sąd w pkt I wyroku zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 250 zł tytułem należności głównej, kwotę 4,93 zł i 42,01 zł tytułem należnych odsetek oraz kwotę 4 zł, tytułem kosztów wysłania czterech e-maili i 5 zł tytułem nadania jednego listu poleconego. Rozstrzygnięcie o odsetkach od wskazanej kwoty orzeczono na podstawie art. 481 k.c., oznaczając początek biegu terminu do ich naliczania zgodnie z żądaniem pozwu na dzień wytoczenia powództwa.

Równocześnie, mając na uwadze przytoczone rozważania, Sąd w punkcie II wyroku dalej idące powództwo oddalił.

Wobec uwzględnienia żądania pozwu w zakresie roszczenia głównego w części, na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c koszty procesu podlegają stosunkowemu rozdzieleniu. Stąd w punkcie III nałożono na pozwanego obowiązek zwrotu kosztów procesu strony powodowej, którą należy uznać za wygrywającą sprawę w 34,21 % (305,94 zł z 894,24 zł). W takim też stosunku należało zasądzić na jej rzecz zwrot kosztów procesu, na który składała się opłata sądowa od pozwu w kwocie 30 zł, wynagrodzenie pełnomocnika prawnego w kwocie 180 zł oraz koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Tym samym należna stronie powodowej kwota wyniosła 34,21 % z 227 zł tj. 77,65 zł.

W punkcie IV o rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na podstawie art. 333 § 1 pk 3 k.p.c.